

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันนี้ เป็นยุคแห่งข่าวสารและโลกไร้พรมแดน หรือเป็นยุคของทางด่วนข้อมูล (Information Super Highway) ซึ่งการส่งข่าวสารนี้มีอุปกรณ์ที่เป็นองค์ประกอบอยู่ 2 ส่วน คือ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (Computer Technology) และเทคโนโลยีโทรคมนาคม (Telecommunication Technology) นำมาใช้งานร่วมกันเรียกว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) หรือ ไอที (IT) การสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าทุกด้านทุกระดับต้องใช้เทคโนโลยีดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญเพื่อให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง และการศึกษา

การศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศเพราะการศึกษาเป็นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศโดยตรง สำหรับประเทศไทยได้ให้ความสำคัญในเรื่องทรัพยากรบุคคลโดยจัดการศึกษาในหลายๆ รูปแบบ ทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นต้น แต่เดิมระบบการศึกษาส่วนใหญ่กำหนดให้ผู้เรียนต้องเรียนตามลำดับขั้นตอนมีรูปแบบค่อนข้างแน่นอน ครูผู้เชี่ยวชาญต่างๆ จะเป็นผู้นำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้มาก่อนผสมผสานเข้ากับประสบการณ์ที่ผ่านมา ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ นักเรียน ปัจจุบันได้เกิดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ ซึ่งมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาเพิ่มมากขึ้น เป็นการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง และจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 ระบบการศึกษาของไทยกำลังอยู่ในช่วงของการปฏิรูปการศึกษาโดยเฉพาะในด้านการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาที่มีการเปลี่ยนโครงสร้างองค์กรตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อให้คนในประเทศมีศักยภาพสูงสุดในการดำรงชีวิต และร่วมพัฒนาสังคมและประเทศชาติ และวิธีการสอนโดยเปิดโอกาสให้การศึกษาผ่านอินเทอร์เน็ตและอิเล็กทรอนิกส์ทางการเรียนรู้ คนพิการสามารถเรียนทางอินเทอร์เน็ตและเด็กที่อยู่ห่างไกลมีโอกาสเรียนผ่านระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม การศึกษามุ่งให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ และเทคโนโลยีสารสนเทศ

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการศึกษาจะทำให้ได้รับสารสนเทศอย่างสะดวก รวดเร็ว เพราะเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้สามารถจัดเก็บ บันทึก ประมวลผลและเผยแพร่ข้อมูลได้รวดเร็วและถูกต้อง ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนับเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในการ

ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งรวมสารสนเทศแหล่งใหญ่ที่สุดของโลกและเป็นที่รวมทั้งบริการและเครื่องมือสืบค้นข้อมูลหลากหลายประเภท จากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่เพียงแต่จะทำให้คอมพิวเตอร์มีสมรรถนะสูง เครือข่ายกว้างขวางมากขึ้นเท่านั้นแต่ยังเป็นที่รวบรวมข้อมูลข่าวสารแหล่งความรู้ต่าง ๆ โดยปรากฏอยู่ในรูปสื่อประเภทแบบปฏิสัมพันธ์ (Multimedia Interactive) ซึ่งจะทำให้ความรู้ต่าง ๆ มีความยืดหยุ่นต่อการเรียนรู้มากขึ้นจะทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการศึกษามากกว่าเดิม (Reeves & Reeves, 1997 อ้างถึงใน ชัยยศ ขาวระนอง, 2544) เนื่องจากปัจจุบันมีนวัตกรรมทางการศึกษาและเทคโนโลยีที่เข้ามามีส่วนช่วยในเรื่องการเรียนรู้มากขึ้น เช่น การศึกษาตามความประสงค์ (Education on Demands) สื่อการเรียนการสอน (Instructional Media) ได้แก่ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ระบบมัลติมีเดีย (Multimedia) ระบบวิดีโอออนดีมานด์ (Video on Demand) วิดีโอเทเลคอนเฟอเรนซ์ (Video Teleconference) ห้องสมุดเสมือนจริง (Virtual Library) ห้องสมุดดิจิทัล (Digital Library) เป็นต้น ระบบเหล่านี้เป็นระบบสนับสนุนการรับรู้ข่าวสารและการค้นหาข้อมูลข่าวสารเพื่อการเรียน ซึ่งข้อมูลจะถูกเก็บในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น ซีดี-รอม หรือฮาร์ดดิสก์ ซึ่งสามารถเก็บข้อมูลได้มากขึ้น ขณะที่เนื้อที่น้อยลง และสามารถส่งผ่านเครือข่ายโทรคมนาคมไปทุกแห่งในโลกด้วยความเร็วแสงจากสถานที่แห่งหนึ่งแห่งใดในโลก เพียงแต่มีคอมพิวเตอร์ต่อเข้ากับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ข้อมูลความรู้และหลักสูตรต่าง ๆ ที่อยู่ในอินเทอร์เน็ตก็พร้อมที่จะให้ค้นคว้าได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุดซึ่งจะทำให้มีผู้ที่สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้มากกว่าระบบการศึกษาแบบเดิม

ประเทศไทยได้มีโครงการการศึกษาที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหลายโครงการ แต่ละโครงการมีลักษณะแตกต่างกันทั้งทางด้านรูปแบบเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมาย เช่น การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยกรมการศึกษานอกโรงเรียนและมูลนิธิไทยคม และระดับอุดมศึกษามีโครงการการศึกษาทางไกลแบบสองทางของทบวงมหาวิทยาลัย โดยสร้างทางด่วนสารสนเทศทางการศึกษาและติดตั้งระบบการเรียนการสอนทางไกลในมหาวิทยาลัย โดยใช้เครือข่ายใยแก้วนำแสง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีการจัดทำรายวิชาในระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อให้นักศึกษาได้เข้าไปศึกษารายละเอียดได้ด้วยตนเอง (ไพรัช รัชชพงษ์, 2541, หน้า ฉ-ช) และนอกจากนี้ยังมีโครงการเครือข่ายเพื่อโรงเรียนไทย (Schoolnet) เพื่อช่วยให้โรงเรียนทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเครือข่ายข้อมูลทั่วโลก รวมทั้งเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเอกสารและสื่อการสอน โดยเฉพาะในปี 2538 รัฐบาลได้ประกาศให้เป็นปีแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศไทย ซึ่งต่อมาในปี 2539 สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศไทยได้จัดทำโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศโรงเรียนขึ้นเพื่อเป็นโครงการหนึ่งที่รวมกิจกรรมอย่างต่อเนื่องของปีเทคโนโลยีสารสนเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์

เพื่อให้โรงเรียนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษา และการเรียนรู้เพื่อที่จะได้ยกระดับของการศึกษาของเยาวชนไทยและส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองจากแหล่งความรู้ที่อยู่ทั่วโลก นอกจากนี้ยังช่วยให้โรงเรียนต่างๆสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างนักเรียนด้วยกันได้อย่างสะดวกและประหยัดอีกด้วย (กิดานันท์ มลิทอง, 2540, หน้า 345-348; ไพรัช รัชชพงษ์ และพิเชฐ คุรงค์เวโรจน์, 2541, หน้า 47-48) และในปีงบประมาณ 2545 กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแผนและแนวทางในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาไว้ดังนี้ คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถในเรื่องของเทคโนโลยีสารสนเทศโดยกำหนดหลักสูตรไว้ 6 หลักสูตรคือ หลักสูตรคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเบื้องต้น หลักสูตรการบริหารเครือข่ายคอมพิวเตอร์ หลักสูตรการพัฒนาสื่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรระดับสูง ด้านคอมพิวเตอร์ หลักสูตรพัฒนาบุคลากรแกนนำของสสวท. และหลักสูตรการใช้ระบบงานเพื่อการบริหาร โดยหลักสูตรทั้งหมดเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ 2545 เป้าหมายคือ ครู ข้าราชการ ผู้บริหาร ประชาชนและนักเรียนจำนวน 195,814 คน ซึ่งในปี 2544 นั้นได้ดำเนินการฝึกอบรมในหลักสูตรคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเบื้องต้นและการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ไปแล้ว 86,487 คน ส่วนในด้านการพัฒนาระบบเครือข่าย กระทรวงศึกษาธิการได้ประสานงานกับทบวงมหาวิทยาลัย และกระทรวงคมนาคมในการสร้างเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตให้กับสถานศึกษาอย่างทั่วถึง

โครงการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการศึกษาแห่งชาติ (National Education Network หรือ ED-Net) นี้เป็นโครงการพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้บริการกับสถานศึกษาทุกระดับสามารถเข้าถึง อินเทอร์เน็ตได้อย่างเท่าเทียมกันโดยให้สถานศึกษาเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด โดยโครงการนี้เป็นของกระทรวงศึกษาธิการ โดยการสนับสนุนจากกระทรวงคมนาคม เพื่อรองรับการปฏิรูปการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, หน้า 1-2) และปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำร่างแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา (พ.ศ. 2547 –2549) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประยุกต์ใช้ ICT ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ รวมทั้งการให้บริการทางการศึกษา ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพ คุณภาพ ความเสมอภาค และความทั่วถึงในการจัดการศึกษาที่จะนำไปสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 1-6)

1. สถานศึกษาทุกแห่งสามารถเข้าถึงและใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการจัดการเรียนการสอน
 - 1.1 ระดับมัธยมศึกษา ภายในปี 2546
 - 1.2 ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 80 ภายในปี 2547 และทั้งหมดภายในปี 2549
 - 1.3 เพิ่มประสิทธิภาพระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

2. สถานศึกษามีห้องปฏิบัติการ ICT เพื่อการเรียนรู้
 - 2.1 ระดับประถมศึกษา อย่างน้อยตำบลละ 1 แห่ง
 - 2.2 ระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา อย่างน้อยแห่งละ 1 ห้อง
3. พัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และ Courseware
 - 3.1 E – book ปีละ 1,000 เล่ม
 - 3.2 E – Library ทุกเขตพื้นที่การศึกษา
 - 3.4 สถานศึกษาและหน่วยงานมี Website เพื่อการบริหารและเรียนรู้
 - 3.5 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
 - 3.6 ศูนย์รวมสื่อ อย่างน้อยจังหวัดละ 1 แห่ง
4. หน่วยงานทางการศึกษาทุกแห่งใช้ ICT ในการบริหารจัดการและมีศูนย์ปฏิบัติการเพื่อรองรับ e – Government
5. ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาทุกคน มีความรู้และมีทักษะการใช้ ICT ในการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการและการปฏิบัติงานตามมาตรฐานทักษะ ICT ที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน

จากโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทยหรือ Schoolnet และโครงการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการศึกษาแห่งชาติหรือ ED- Net โดยเชื่อมต่อเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนต่างๆ เพื่อให้เข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพและสร้างความเท่าเทียมทางการศึกษาของไทย การดำเนินงานโครงการฯ ที่ผ่านมา ได้มุ่งเน้นที่การขยายเครือข่ายการใช้งานเพื่อให้ทั่วถึงทั้งโรงเรียนในส่วนกลางและภูมิภาคในระดับหนึ่ง และได้เริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาข้อมูลและเนื้อหาที่เป็นประโยชน์แก่ครูและนักเรียนในเครือข่าย Schoolnet และเครือข่าย ED-Net ด้วยเหตุที่เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาระบบ สนับสนุน และจัดการเรียนการสอน ช่วยเอื้ออำนวยต่องานวิชาการต่าง ๆ ตลอดจนการวิจัย เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ได้ลงทุนและเริ่มใช้กันอย่างจริงจัง โดยเฉพาะการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพราะอินเทอร์เน็ตเป็นตัวกลางระบบสื่อสารแบบหนึ่งที่มีการสื่อสารได้ในสองทิศทางและเป็นระบบที่ใช้งานร่วมกันจึงทำให้ค่าใช้จ่ายโดยรวมถูกลง อินเทอร์เน็ตจึงเป็นที่นิยมใช้งานกันมากทั้งในระดับนักเรียน นิสิตนักศึกษา ครูอาจารย์ (เย็น ภู่วรรณ, 2540, หน้า 11)

เพื่อให้การจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพ สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการและความมุ่งมั่นที่จะเป็นองค์กรที่มีความพร้อมและ

สามารถเป็นผู้นำในการปฏิรูปการศึกษา กรมสามัญศึกษาจึงกำหนดนโยบายปีงบประมาณ 2545 เพื่อเป็นกรอบให้หน่วยงานในสังกัดใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ โดยมุ่งเน้นที่จะสานต่อ ยุทธศาสตร์ 10 ประการ (กรมสามัญศึกษา, 2545, หน้า 23) ทั้งนี้ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาเป็นหนึ่งยุทธศาสตร์ที่กรมสามัญศึกษาได้ให้ความสำคัญ เพื่อเร่งขยายเครือข่ายศูนย์ วิทยบริการ (resource center) และเครือข่ายระบบการศึกษาทางไกลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีเป้าหมายให้โรงเรียนทุกโรงเรียนมีระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา ตามแบบ EIS (Educational Information System) นักเรียนทุกคนที่จบชั้น ม.3 และม. 6 สามารถใช้โปรแกรม Word Processing และตารางคำนวณได้ ใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลได้ เขียนโปรแกรม Internet based ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ครูไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ใช้คอมพิวเตอร์และใช้อินเทอร์เน็ตได้ รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนทุกคนใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้ และโรงเรียนทุกโรงเรียนมีเว็บไซต์ของตนเอง (กรมสามัญศึกษา, 2545, หน้า 27-29)

ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ นำคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และจากการที่รัฐบาลเห็น ความสำคัญของเทคโนโลยีและพลังแห่งข้อมูลข่าวสาร ได้มีการจัดตั้งกระทรวงเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารขึ้น จึงทำให้ความสำคัญของคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศมี มากยิ่งขึ้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญในเรื่องเทคโนโลยี สารสนเทศ โดยมาตรา 66 กำหนดให้ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ฉะนั้นโรงเรียนและรัฐบาลจะต้องเปิดโอกาสและจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ได้ใช้ได้อย่างเต็มที่ และมาตรา 67 ระบุว่ารัฐบาลต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตและ การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งมาตรา 68 ระบุให้มีการระดมทุนเพื่อจัดตั้งกองทุน พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลจำเป็นต้องส่งเสริมการศึกษา ด้านเทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่

จากความสำคัญของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ตมาใช้ในการระบบการศึกษาของประเทศไทยที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการ ใช้อินเทอร์เน็ตของครูและนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว เนื่องจากจังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัดที่ 74 ของประเทศไทยได้เปิดทำการในวันที่ 1 ธันวาคม 2536 (สำนักงานจังหวัดสระแก้ว, 2542, หน้า 2) จึงนับว่าจังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัด ใหม่ ซึ่งอยู่ในระยะเริ่มแรกของการพัฒนาสภาพความพร้อมทางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี สารสนเทศ จากสภาพดังกล่าวอาจทำให้ครูและนักเรียนขาดโอกาสในการใช้อินเทอร์เน็ต ตลอดจน ขาดทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพ

การใช้ทักษะและปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ตของครูและนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว ซึ่งผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการในการนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการพัฒนาหรือส่งเสริมครูและนักเรียนในจังหวัดสระแก้วหรือในจังหวัดอื่นที่มีสภาพใกล้เคียงกันให้สามารถใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตมาพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษามากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้อินเทอร์เน็ตของอาจารย์และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อศึกษาทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ตของอาจารย์และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว
3. เพื่อศึกษาปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ตของอาจารย์และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการปรับปรุงส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ต และการให้บริการอินเทอร์เน็ตในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คืออาจารย์ 860 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 จำนวน 2,668 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว จำนวน 21 โรงเรียน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์ จำนวน 269 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 จำนวน 335 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาจากตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 281-283)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

2.1.1 สถานภาพ ได้แก่ อาจารย์และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2.2 ตัวแปรตาม คือ

2.2.1 สภาพการใช้อินเทอร์เน็ต

2.2.2 ทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต

2.2.3 ปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ต

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. อาจารย์ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว
2. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 ปีการศึกษา 2546 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว
3. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว กระทรวงศึกษาธิการ
4. สภาพการใช้ หมายถึง การกระทำที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติในการใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่
 - 4.1 ระยะเวลาในการใช้ หมายถึง จำนวนชั่วโมงของการใช้อินเทอร์เน็ตต่อ 1 วัน ทั้งในและนอกโรงเรียน
 - 4.2 ความถี่ หมายถึง จำนวนครั้งหรือความบ่อยในการใช้อินเทอร์เน็ต
 - 4.3 ช่วงเวลา หมายถึง ช่วงเวลาของการใช้ใน 1 วัน โดยแบ่งเป็น 8 ช่วงเวลา ช่วงเวลาละ 3 ชั่วโมง จากเวลา 06.00 น. จนถึง 03.00 น. ของวันถัดไป
 - 4.4 สถานที่ หมายถึง สถานที่ที่อาจารย์และนักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตทั้งในโรงเรียน และนอกโรงเรียน ได้แก่ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด ห้องพักครู ร้านบริการอินเทอร์เน็ตที่บ้าน/หอพัก และสถานที่อื่น ๆ วัตถุประสงค์ในการใช้ หมายถึง การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ด้านการเรียนการสอน การติดต่อสื่อสาร หรือ ด้านสันทนาการ เป็นต้น
5. ทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต หมายถึง ความชำนาญในการใช้บริการต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต ซึ่งการวิจัยครั้งนี้วัดโดยให้กลุ่มตัวอย่างประเมินตนเองโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. ปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ต หมายถึง อุปสรรคในการดำเนินงานด้านอินเทอร์เน็ตของโรงเรียน และอุปสรรคในการใช้บริการอินเทอร์เน็ตที่ครูและนักเรียนเห็นว่าควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการใช้งานเพื่อการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการด้านการให้บริการ และด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University